

จดหมายข่าวพัฒนาการออฟนตีง

OMBUDSMAN NEWS

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กันยายน - ธันวาคม 2556

MORAL
Ethics

Ethics

จริยธรรม

จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดินปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกันยายน - ธันวาคม 2556 ซึ่งฉบับนี้มาพร้อมกับสาระและความหมายของคำว่า “Ethics” หรือ “จริยธรรม” ซึ่งในที่นี้ ขอรวมคำว่าคุณธรรมเข้าไปด้วย จดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดินเล่มนี้ ขอเป็นช่องทางหนึ่งในการผลักดันคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

ในสภาพสังคมปัจจุบัน คำว่าคุณธรรม จริยธรรม ถูกสังคมเรียกหาและต้องการเห็นว่าคุณธรรม จริยธรรมสามารถเกิดขึ้นได้จริงในสังคมไทย โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือแม้แต่องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งการสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนให้ตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรมนั้นทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันผลักดันให้เกิดขึ้น

จดหมายข่าวฉบับนี้ ทีมงานขอนำเสนอสาระเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน 5 ประการที่คนไทยพึงมี ซึ่งในฐานะที่ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ได้รับมอบหมายให้แนะนำองค์กรภาครัฐให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยได้ร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการร่วมหาข้อสรุปและแนวทางในการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมขึ้นพื้นฐานที่คนไทยพึงมีให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในสังคม อ่านจดหมายข่าวผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วจะรู้ว่า คุณธรรม จริยธรรม 5 ข้อ ที่คนไทยพึงมีนั้น ได้แก่อะไรบ้าง

สุดท้ายนี้ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า พวกเราคนไทยทุกคนสามารถที่จะมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นได้ เพียงแค่ เราเริ่มทำ...

กองบรรณาธิการ

Ombudsman News

ที่ปรึกษา นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ, ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช, นายประวิช รัตนเพียร
บรรณาธิการ นายกรรชิ่ง อิศรางกูร ณ อยุธยา
กองบรรณาธิการ นางสาวสรลลธร มัณฑยานนท์, นายวินัย วิริยะฐานะกุล, นายอดิศักดิ์ นาคติลก
ออกแบบ-รูปเล่ม นายทศพล ทองจิราช, นายพิวัฒน์ จอมจิต

Ombudsman
Interview

องค์กรภาครัฐ

กับการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน

จดหมายข่าว ในหัวข้อ Ethics ฉบับนี้ ที่มจดหมายข่าว ขอเสนอการบรรยายพิเศษของ นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในหัวข้อ “องค์กรภาครัฐกับการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย” จากเวทีประชาพิจารณ์ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของคนไทย 5 ประการ ในงานสัมมนาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ซึ่งจัดโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และหน่วยงานเครือข่ายองค์กรภาคี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 ณ ฮอลล์ 9 อิมแพค เมืองทองธานี

ปัจจุบันเรื่องของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมได้รับความสนใจจากทุกภาคส่วนของสังคม แต่เดิมคุณธรรม จริยธรรมเป็นแนวทางหรือหลักในการกำกับจิตใจ เพื่อให้สังคมสงบสุข ซึ่งถ้าใครฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวจะถูกลงโทษ โดยได้รับการตักเตือนจากสังคม แต่ในยุคปัจจุบันในสังคมที่ซับซ้อนมีการให้ความสำคัญต่อวัตถุ อำนาจ และเงินตรามากขึ้น ส่งผลให้คุณธรรม จริยธรรมที่เป็นหลักยึดให้สังคมมีความสุขได้ถูกลบเลือนและเสื่อมถอยลง และค่อยๆ หายไป

เพื่อแก้ไขปัญหเหล่านี้ สังคมจึงมีการกำหนดกรอบกติกา เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติถึงเรื่องการสร้าง

มาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นครั้งแรก แต่กำหนดไว้เพียงกว้างๆ ไม่ได้ลงรายละเอียด และไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการอย่างชัดเจน จึงยังคงไม่เกิดผลในทางปฏิบัติในการสร้างมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรมอย่างแท้จริง

ต่อมา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้มีการบัญญัติเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้เป็นการเฉพาะในหมวด 13 เรื่องจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นการเพิ่มความเข้มข้นในการกำกับดูแลพฤติกรรมด้านจริยธรรมของบุคคลสาธารณะให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 279 ที่กล่าวถึง การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท จัดให้มีประมวลจริยธรรม เพื่อกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของตนเอง ซึ่งมาตรฐานที่กำหนดนี้จะต้องมีกลไกและระบบในการบังคับใช้ และการลงโทษ กรณีเกิดการฝ่าฝืนขึ้น ถ้าเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือเป็นการกระทำผิดทางวินัย ถ้าเป็นผู้ดำรงตำแหน่ง

ทางการเมืองจะมีกระบวนการดำเนินการจนถึงการถอดถอน หากเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ ในมาตรา 280 ยังกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นองค์กรกำกับการขับเคลื่อนจริยธรรม โดยให้มีอำนาจหน้าที่เสนอแนะ ให้คำแนะนำ ในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรม และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม ตลอดจนตรวจสอบการกระทำ ที่เป็นการฝ่าฝืนทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ในกรณี การตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งถึงขั้นที่อาจถูก ถอดถอน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เพื่อพิจารณาดำเนินการ หาก ป.ป.ช. เห็นว่าควรถอดถอนจะส่งเรื่องต่อไปยัง วุฒิสภา เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนต่อไป ซึ่งมีติ การถอดถอนจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 5 ของ จำนวนสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า กระบวนการถอดถอน เป็นเรื่องที่ยากพอสมควร

นอกจากนี้ ในมาตรา 279 วรรค 4 ได้กำหนดในเรื่องของ ผู้ใช้อำนาจรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือจะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก็ตาม ในการแต่งตั้งบุคคล เหล่านี้เข้าสู่ตำแหน่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจรัฐ จะต้อง คำนึงถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม และค่านึงถึงพฤติกรรมทาง จริยธรรมของบุคคลคนนั้นด้วย แต่ปรากฏว่าในข้อเท็จจริงที่ผ่านมา การตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลดังกล่าว ก็ยังตรวจสอบ แต่ในเรื่องความรู้ ความสามารถ และผลงานในอดีต ไม่ได้คำนึง หรือตรวจสอบถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลที่จะได้รับ แต่งตั้งมากนัก ซึ่งเรื่องนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีข้อเสนอแนะว่า การตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนั้น นอกจากจะตรวจสอบ เรื่องความรู้ ความสามารถแล้ว ควรจะต้องตรวจสอบเกี่ยวกับ ประวัติของพฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งด้วย แม้ว่ารัฐธรรมนูญบัญญัติว่า เพียงให้ “คำนึงถึง” ไม่ใช่ “ต้อง” ก็ตาม เพราะฉะนั้นจึงควรตรวจสอบในเรื่องความรู้ ความสามารถ และผลงานในอดีตด้วย เรื่องนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่สังคมต้องช่วยกัน กระตุ้นที่จะให้ผู้ที่ตั้งตั้ง หรือโยกย้ายผู้ใช้อำนาจรัฐทั้งหลาย ทั้งปวง คำนึงถึงในเรื่องของระบบคุณธรรม จริยธรรม และ เรื่องของพฤติกรรมทางจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น ตามมาตรา 279 วรรค 4 ของรัฐธรรมนูญปี 2550

จะเห็นได้ว่า เรื่องของคุณธรรม จริยธรรมที่ได้เลื่อนหายไปจากสังคมไทย เพราะเหตุที่ทุกคนคำนึงถึงแต่เรื่องของวัตถุนิยม และการทำตามอำเภอใจของบุคคลที่มีอำนาจ ก่อให้เกิดความ ล้มเหลว ความเสื่อมสลาย และประโยชน์สุขของประชาชนก็จะ หายไปเรื่อยๆ ดังนั้น เราต้องย้อนกลับมา ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ

ช่วยกันให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมที่เป็นรูปธรรมในสังคมไทย โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐต้องเป็นแบบอย่างของการคิดดี พูดดี ทำดี กล่าวคือ ในเรื่องของคุณธรรม จะเป็นเรื่องของการคิดดี และในเรื่องของจริยธรรม จะเป็นเรื่องของการพูดและ การกระทำที่ดี ต้องพร้อมทั้ง 3 ส่วน คือ คิดดี พูดดี และ ทำดีด้วย เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบเป็นไปอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้ประชาชนอุ่นใจ มีความรู้สึกมั่นใจ ปลอดภัย

ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐหลายๆ หน่วยงานได้ พยายามช่วยกันปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับ คนในชาติ แต่ละองค์กรได้กำหนดมาตรฐานหรือคุณลักษณะ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมของตนเองขึ้น มีความหลากหลาย กันออกไป ในบางส่วนเป็นไปตามค่านิยมหลัก 9 ประการ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนดขึ้นเป็นแม่บทหรือเป็นแกนกลาง ในการจัดทำประมวลจริยธรรมให้แก่หน่วยงานต่างๆ ซึ่งก็ ยอมรับว่า อาจมีจำนวนข้อมากเกินไปและยากต่อการจดจำ และ หลายข้อเป็นนามธรรม ซึ่งอาจยากที่จะนำไปปฏิบัติได้ ดังนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินซึ่งมีภารกิจด้านการส่งเสริมมาตรฐานทาง จริยธรรมตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดจึงมีแนวความคิดที่จะ สร้างเสริม เติมเต็ม และบูรณาการ ทั้งในเรื่องของแผนเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งเรื่องมาตรฐานและคุณลักษณะ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมที่ให้แต่ละหน่วยงานกำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของ สังคมไทยอย่างเป็นรูปธรรม มีมาตรฐานทางจริยธรรมที่ชัดเจน ง่ายต่อการจดจำและนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และยั่งยืน ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้ผลักดันให้มีการศึกษา เพื่อสำรวจและทบทวนมาตรฐาน หรือคุณลักษณะเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของคนไทย โดยได้เชิญนักวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้าน คุณธรรม จริยธรรมมาร่วมประชุมหารือ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย 5 ประการ เปรียบเสมือน นิ้วมือ 5 นิ้ว เพื่อง่ายแก่การจดจำ อันได้แก่ ความซื่อตรง การมี วินัย ความพอเพียง การเสียสละ และรักษาสีงแวดล้อม และ จะนำผลสรุปเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย 5 ประการเสนอในเวทีแห่งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟัง ความคิดเห็น ให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน หลักที่เหมาะสม นำไปสู่การประกาศเป็นปณิญาคุณธรรม ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 เพื่อให้สังคมได้มี ความเห็นที่ตรงกันในการกำหนดคุณธรรม จริยธรรมหลักในการ ขับเคลื่อนสังคมไทย โดยให้คุณธรรม จริยธรรมอยู่คู่กับสังคมไทย และคนไทยอย่างยั่งยืนตลอดไป

คุณธรรมหลัก

ในการขับเคลื่อนสังคมไทย

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดิน

จดหมายข่าว ในหัวข้อ Ethics ฉบับนี้ ทีมจดหมายข่าว ขอเสนอการบรรยายพิเศษของ ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดิน ในหัวข้อ “คุณธรรมหลักในการขับเคลื่อนสังคมไทย” จากเวทีประชาพิจารณ์ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของคนไทย 5 ประการ ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ซึ่งจัดโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และหน่วยงานเครือข่ายองค์กรภาคี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 ณ ฮอลล์ 9 อิมแพค เมืองทองธานี

ในสังคมปัจจุบันสังคมไทยที่ขาดคุณธรรมอย่างร้ายแรง ทำให้บ้านเมืองในยุคนี้ปั่นป่วน และเกิดการเสื่อมถอย ใกล้เคียงล่มสลาย เนื่องจากคนในสังคมขาดคุณธรรมมากขึ้น เพราะทุกคนคิดในสิ่งที่ตนเองอยากทำ และคิดว่าสิ่งที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูก แต่ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานที่จะประพடுத்தปฏิบัติ

การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะ สังคม Social Network ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่แพร่กระจายข่าวสารแก่คนในสังคมปัจจุบัน ซึ่งข่าวสารที่ถูกเผยแพร่ออกไปไม่สามารถกั้นกรองได้ ผู้รับข่าวสารไม่สามารถรับรู้ได้ว่าข่าวสารใดถูกหรือผิด เนื่องจากแต่ละคนมีพื้นฐานในใจที่แตกต่างกัน ทำให้สังคมไทยไม่สามารถมีความเห็นพ้องต้องกันได้ บางคนเห็นสิ่งที่ผิดเป็นถูก เพราะคนไม่รู้ว่าสิ่งที่เห็นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ หรือบางคนมองว่าพฤติกรรมที่เห็นนั้นทำไม่ได้ เพราะไม่ถูกใจคน ซึ่งมาตรฐานว่าถูกหรือผิดนั้น อยู่ตรงไหน มาตรฐานเหล่านี้ขึ้นอยู่กับใจคนหรือไม่ ปัญหาที่มีอยู่อย่างเดียว คือ พื้นฐานที่เป็นมาตรฐานนั้นอยู่ที่ไหน อะไรคือสิ่งที่ถูก อะไรคือสิ่งที่ผิด อะไรควร อะไรไม่ควร เราต้องหามาตรฐานของสังคมให้เจอ และเมื่อเจอแล้ว ทุกคนต้องผดุงไว้

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดค่านิยมหลัก 9 ประการ ซึ่งเป็นการรวมทุกอย่าง ซึ่งเป็นการเน้นในการใช้กับการบริหารงาน ภาครัฐ ซึ่งบางส่วนอาจไม่ตรงกับค่านิยมที่แท้จริงนัก เนื่องจาก มุ่งให้เกิดหลัก Good Governance ซึ่งเป็นการบริหารราชการ ที่ดีอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นสิ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 3 บัญญัติไว้ชัดเจน อีกทั้ง ประเทศไทยอาจเป็นประเทศแรก ที่มีการบัญญัติเรื่องคุณธรรม จริยธรรมไว้ในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญของประเทศอื่นๆ คงไม่มีการบัญญัติเรื่องนี้ไว้ คิดได้เป็น 2 ประเด็น คือ ประเด็นแรก สังคมไทยอาจจะแย่มาก จนต้องบัญญัติเรื่องคุณธรรม จริยธรรมเอาไว้และให้มีขึ้นเป็น ภาคบังคับ หรืออีกประเด็นหนึ่ง คือ การมีเรื่องคุณธรรม จริยธรรมบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ถือว่าประเทศไทยเป็น ประเทศที่เจริญแล้วประเทศหนึ่งก็ได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 279 และมาตรา 280 ซึ่งทั้ง 2 มาตรานี้ถือว่าเป็น ภาคบังคับทำให้สังคมนี้มีประมวลจริยธรรม และกฎกติกาที่จะ ปฏิบัติตาม และบัญญัติให้ผู้ตรวจการแผ่นดินต้องเป็นผู้ติดตาม ว่าใครทำ ไม่ทำ ถึงแม้ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้เริ่มดำเนินการ ด้านตรวจสอบจริยธรรมไปแล้วในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมา ก็ยังไม่สัมฤทธิ์ผล แต่ก็บังเกิดสัจธรรมในสังคม ทำให้เกิดความกลัว คือ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ใช้อำนาจรัฐทั้งหลาย ถ้าหากทำไม่ดีก็มีสิทธิที่จะถูกร้องเรียนมายังผู้ตรวจการแผ่นดิน ตัวอย่างเช่น ผู้มีอำนาจในการแต่งตั้ง โยกย้ายบุคคลลงตำแหน่ง ต่างๆ ก็จะมีไตร่ตรองก่อนที่จะแต่งตั้งใคร มีความอึดอัดที่จะ คิดที่จะทำไม่ดี ซึ่งทำให้การทำงานเริ่มมีมาตรฐานที่ดีขึ้นมา บ้างแล้ว นอกจากนี้ ยังส่งผลให้นักการเมืองที่ดี ข้าราชการที่ดี ก็ต้องเริ่มประพฤติปฏิบัติตัวให้ดีขึ้น

มาตรา 279 วรรค 4 ถือเป็นวรรคทองของเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจาก เพราะการแต่งตั้งไม่ว่าจะ ระดับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีที่จะ แต่งตั้งบุคคลที่จะมาเป็นผู้ใช้อำนาจรัฐ จะต้องคำนึงถึงภาพ ประวัติด้านคุณธรรม จริยธรรมของบุคคลนั้นมาก่อน ซึ่งถ้าได้ พิจารณาในเรื่องเหล่านี้ก่อนนั้น ก็จะได้คนดีไปบริหารประเทศ แต่ก็น่าเสียดาย เพราะในปัจจุบัน การแต่งตั้ง โยกย้ายเจ้าหน้าที่ ของรัฐยังอยู่ใต้อำนาจการเมือง การวิ่งเต้นยังมีอยู่ ทำให้ยังไม่ได้ คนดี ทำให้ระบบราชการอ่อนแอ เพราะถูกกระทำ เกิดการ กดดันจากกระแสการเมือง ถ้าทำตามที่ฝ่ายการเมืองต้องการ ไม่ได้ ก็จะถูกโยกย้ายออกจากตำแหน่ง ทำให้มองเห็นว่า ผู้ที่ใช้อำนาจรัฐไม่มีคุณธรรม เมื่อถึงจุดนี้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก็คือ จะทำ

อย่างไรที่ประเทศไทยของเราจะเกิดสังคมคุณธรรม จริยธรรม ขึ้นมา เพื่อทิ้งฝันแผ่นดินไทยไว้ให้ลูกหลานของเราได้อยู่อย่างมีความสุข และสังคมไทยดำรงอยู่ต่อไปได้

ในภาคราชการ มีการกำหนดในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ไว้แล้วตามกฎเกณฑ์ที่กล่าวมา จึงคิดจะรณรงค์ในภาคธุรกิจ และภาคการศึกษา ซึ่งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในมาตรา 84 (2) เกี่ยวกับภาคธุรกิจ ให้ภาคธุรกิจสนับสนุนให้มีการใช้หลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลควบคู่กับการประกอบกิจการ ส่วนภาคการศึกษา รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ในมาตรา 80 (3) ว่าให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวม ทั้งหลายทั้งปวง ทุกภาคส่วนมีความเกี่ยวข้อง และสำคัญยิ่งในการที่ต้องคำนึงถึงระบบคุณธรรม จริยธรรม

ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้คิดที่จะกำหนดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทยให้เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดขึ้นเป็น รูปรธรรม ซึ่งได้ประชุมหารือ คัดเลือก จนได้ข้อสรุปเป็นคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่คนไทยต้องมีในสังคมไทย ควรจะมีอะไรบ้าง ได้ข้อสรุปมาเป็นคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน 5 ประการ คือ 1) ซื่อตรง 2) มีวินัย 3) เสียสละเพื่อส่วนรวม เท่านั้นยังไม่เพียงพอ ต้องมี 4) ยึดหลักความพอเพียง (สันโดษไม่โลภ เพราะความโลภ และสิ่งที่น่าเป็นห่วงในโลกใบนี้ เนื่องจากในทุกวันนี้ โลก ของเรากำลังจะพินาศ เพราะเราไม่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากร) 5) รักษาสิ่งแวดล้อม การไม่อนุรักษ์ธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ ถูกทำลายและขาดการระมัดระวังในการใช้สอยให้คุ้มค่า ทุกวันนี้ มนุษย์เราทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งโลกก็คือบ้านของเรา ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ จากความโลภของมนุษย์ทำให้บริโภค ทรัพยากรธรรมชาติมากจนเกิดความผิดปกติทางธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม แผ่นดินไหว และผลสุดท้ายคือ ธรรมชาติ ก็จะมาทำลายเรา

ดังนั้น คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานทั้ง 5 ประการนี้ เป็นสิ่งที่ต้องทำให้เกิดอย่างเป็นรูปธรรมในสังคมไทย เพื่อให้เกิด ความดีงาม และยึดเป็นหลักในการปฏิบัติตน โดยความร่วมมือ จากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคการศึกษาและเมื่อ วันนั้นมาถึง ผมอยากเห็นวันที่คุณธรรม เป็นดอกไม้ที่เบ่งบาน เต็มสังคม และความเสื่อมโทรม ความไม่ดีงามในสังคมก็จะถูก กำจัดไปโดยอัตโนมัติ สังคมไทยจะได้เป็นสังคมที่อยู่ร่วมกัน อย่างเป็นสุขและเป็นสังคมที่น่าอยู่

คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน

ของคนไทย 5 ประการ

ดร.ประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน

จดหมายข่าว ในหัวข้อ Ethics ฉบับนี้ ทีมจดหมายข่าวขอเสนอการบรรยายพิเศษของ ดร.ประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน ในหัวข้อ “คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของคนไทย 5 ประการ” จากเวทีประชาพิจารณ์ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของคนไทย 5 ประการ ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ซึ่งจัดโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) และหน่วยงานเครือข่ายองค์กรภาคี เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 ณ ฮอลล์ 9 อิมแพค เมืองทองธานี

ในสังคมไทยทุกวันนี้กำลังจะจมดิ่งสู่หน้าผาจริยธรรมอยู่แล้ว เพื่อดึงสังคมไทยเราให้กลับมาสู่สังคมแห่งความดีงาม ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีแนวคิดที่จะผลักดัน เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และกำหนดให้เกิด

คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย โดยมุ่งหวังให้องค์กรภาครัฐเป็นหน่วยขับเคลื่อนไปยังทุกภาคส่วน จึงได้จัดให้มีการประชุมหารือและขอความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคเครือข่ายองค์กรภาคี 24 หน่วยงาน เพื่อร่วมประชุมหารือเพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย ทั้งนี้ได้มีการประชุมหารือร่วมกัน 3 ครั้ง ในการประชุมครั้งแรกนั้น ที่ประชุมได้พูดถึงประเด็นในการกำหนดค่านियามกันว่า จะเป็นคำว่า “คุณธรรม จริยธรรม” หรือจะเป็น “อัตลักษณ์ไทย” และก็ได้สรุปได้เป็นค่านियามว่า คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย ซึ่งการประชุมหารือทั้ง 3 ครั้งนี้ ที่ประชุมจากทุกๆ ฝ่ายได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของแต่ละหน่วยงานที่กำหนดให้มีในสังคมไทย

มาหาข้อสรุปร่วมกัน ซึ่งในการประชุมครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 ได้ข้อสรุปในที่ประชุม มีมติว่า คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทยที่ตรงกันในหลาย ๆ หน่วยงาน ผลปรากฏว่า อันดับ 1 ได้แก่ ความซื่อสัตย์ อันดับ 2 ความรับผิดชอบ อันดับ 3 การมีวินัย อันดับ 4 ความมีจิตสาธารณะ อันดับ 5 ความซื่อสัตย์ และอันดับสุดท้าย อันดับ 6 ความเป็นธรรม ซึ่งเมื่อได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่ตรงกันมา 6 ประการแล้ว ที่ประชุมก็เสนอให้กลับไปทำการบ้านเพื่อในการประชุมครั้งที่ 2 จะสรุปกันอีกครั้ง โดยกำหนดให้คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย มี 5 ประการเท่านั้น เพื่อสะดวกในการจดจำ

ในการประชุมครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2556 ที่ประชุมได้หารือคัดเลือกคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่ตรงกัน เพื่อกำหนดเป็นคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย โดยมีมติที่ประชุมได้กำหนดคุณธรรม จริยธรรม 5 ประการ โดยได้สรุปกันว่า ในคุณธรรมข้อที่ 1 คือ การรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คุณธรรมข้อที่ 2 คือ ซื่อสัตย์ ซื่อตรง คุณธรรมข้อที่ 3 คือ ความรับผิดชอบ ความสามัคคี และการมีวินัย คุณธรรม ข้อ 4 คือ การมีจิตสาธารณะ และการเสียสละเพื่อส่วนรวม และคุณธรรมข้อที่ 5 คือ การยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ในการประชุมครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2556 หลังจากหาข้อสรุปกันมาอย่างละเอียดและเลือกเพ้น คัดสรรกันมาอย่างดีแล้ว ที่ประชุมมีมติที่ประชุม ในการกำหนด คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย 5 ประการ ดังนี้

1. ความซื่อตรง หมายถึง ประพฤติตรงต่อตนเอง และต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจาใจ มีความละเอียดและเกรงกลัวที่จะ ประพฤติชั่ว มีความถูกต้องดีงามเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ยึดมั่นความจริง รักความเป็นธรรม ปราศจากความรู้สึก ลำเอียงหรืออคติ

2. มีวินัย หมายถึง การยึดมั่น เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี รวมถึงค่านิยม ที่ดีงามของสังคมอย่างเต็มใจและตั้งใจ

3. พอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ คุณธรรม เพื่อชีวิตที่สมดุลและยั่งยืน

4. เสียสละ หมายถึง เสียสละเพื่อส่วนรวม เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม เห็นอก เห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ ผู้ที่มีความเดือดร้อนมีความอาทร เอาใจใส่ เป็นผู้ให้ รู้จักแบ่งปัน เป็นผู้มีจิตอาสา

5. รักษาสิ่งแวดล้อม หมายถึง การใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรตามความต้องการอย่างมีสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้อย่างฉลาด ใช้อย่างประหยัดและฟื้นฟูให้ดีขึ้น

ถือว่า คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย ทั้ง 5 ประการนี้ แม้จะเป็นเรื่องยากที่จะเกิดขึ้น แต่เราคนไทย ทุกคนต้องทำให้เกิดขึ้นให้ได้ ถ้าทุกคนมีใจที่จะทำ ความสำเร็จ ก็เกิดขึ้นได้แน่นอน

ผู้ตรวจการแผ่นดินจะสร้างเสริมเพิ่มเติม และกำกับ ขับเคลื่อนบูรณาการให้คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย ทั้ง 5 ประการนี้ ไม่ให้อยู่แค่กระดาษ แต่จะไปอยู่ในใจของทุกคน ให้เกิดเนื้อในที่มิคุณธรรม และพร้อมที่จะนำคุณธรรม จริยธรรม เหล่านี้ให้อยู่คู่กับคนไทย และสังคมไทยอย่างยั่งยืนต่อไป

คุณธรรม จริยธรรม

นางสาวสร้อยศรี มัณฑยานนท์
สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์

108-1009 ฉบับนี้ ขอนำความหมายของคำว่า คุณธรรม จริยธรรม มาฝากคุณผู้อ่านทุกท่าน

คำว่า “คุณธรรม” พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคุณธรรมว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี หรือหน้าที่อันพึงมีอยู่แล้ว

ทั้งนี้ คำว่า คุณธรรม ถ้าจะกล่าวให้เห็นเป็นรูปธรรม ก็อาจกล่าวได้ว่า เป็นหลักของความดี ความงาม ความถูกต้อง ที่จะแสดงออกมาโดยการกระทำทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ ของแต่ละคน ซึ่งเป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็น นิสัย และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

คำว่า “จริยธรรม” พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของจริยธรรมว่า

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ที่มงานจดหมายข่าวได้เคยสัมภาษณ์ **นายก้านรงค์ จันทิก** เกี่ยวกับคำว่าจริยธรรม ซึ่งท่านได้ให้ความหมายของ คำว่า “จริยธรรม” ได้อย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย ดังนี้

“คำว่า จริยธรรม ในที่นี้ผมต้องการให้เห็นเป็นรูปธรรม จริย คือ ความประพฤติ หรือ สิ่งที่ควรประพฤติ ธรรม คือ ธรรมะของพระพุทธเจ้า เช่น อริยสัจ 4 อิทธิบาท 4 แต่ถ้าเราจะยกธรรมะของพระพุทธเจ้ามาพูดกัน ก็จะยืดยาว ผมเลยแปล คำว่า ธรรมะ ออกเป็น 3 อย่าง คือ ความดี ความถูกต้อง และความยุติธรรม

ฉะนั้น จริยธรรม คือ การประพฤติด้วยความดี ประพฤติด้วยความถูกต้อง ประพฤติด้วยความยุติธรรม ถ้าเรา เอาความดี ความถูกต้อง ความยุติธรรม เข้าไปไว้ในหัวใจ

ไม่ว่า คุณจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา หรือเป็นธุรกิจภาคเอกชน ถ้าทุกคนมีสำนึกว่าเราจะประพฤติ ปฏิบัติด้วยความดี ความถูกต้อง และความยุติธรรมแล้ว สิ่งเหล่านี้จะแก้ไขปัญหาทุกสิ่งทุกอย่างได้”

เนื่องจากสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลง และปรับตัวตาม กระแสโลกาภิวัตน์ และกระแสวัตถุนิยม ส่งผลให้ประเทศไทย ของเรากำลังเผชิญกับปัญหาความอ่อนแอในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นผลมาจากระบบอุปถัมภ์ที่ฝังรากลึกใน วัฒนธรรมการทำงานแบบไทยๆ และการขาดความเข้มแข็ง จากการบังคับใช้กฎหมาย กระบวนการสร้างคุณธรรม จริยธรรม ให้ดำรงอยู่ในใจคนต้องอาศัยเวลาและทำกันอย่างต่อเนื่อง คุณธรรม จริยธรรมต้องขับเคลื่อนทั้ง 2 ระดับ คือ ปลุกฝังและ ปลุกจิตสำนึก เพื่อให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ต่อตนเอง สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

1. การปลุกฝังคุณธรรมในเด็กและเยาวชน โดยเริ่มจาก สถาบันครอบครัว สร้างคุณธรรมให้ยั่งยืนและต่อเนื่องให้แก่ เด็ก และเยาวชน

2. การปลุกจิตสำนึกของคนในวัยทำงาน จนถึง ผู้สูงอายุ ให้เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ซึ่งในจิตใจ ทำให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

เราคนไทยทุกคนมีส่วนร่วมสร้างสังคมคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นได้ เพียงแค่ เราเริ่มทำ....

จริยธรรม ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

สำนักตรวจสอบจริยธรรมและกิจการพิเศษ

ภายหลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ประกาศใช้ มาตรา 244 และมาตรา 279 แห่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องประมวลจริยธรรม และการส่งเสริมจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินในระยะแรกจะเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ รวมทั้งส่งเสริมและผลักดันให้หน่วยงานของรัฐได้จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม และประมวลจริยธรรม มาบังคับใช้ในหน่วยงานของตน ซึ่งภายหลังจากที่หน่วยงานของรัฐได้มีประมวลจริยธรรมมาบังคับใช้แล้ว ภารกิจสำคัญที่ต่อเนื่องของผู้ตรวจการแผ่นดิน คือเมื่อมีการร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมทั้งของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งปัจจุบันการร้องเรียนในเรื่องจริยธรรมมีการยื่นเรื่องร้องเรียนเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงได้จัดตั้งสำนักตรวจสอบจริยธรรมและกิจการพิเศษ เพื่อทำหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งกระบวนการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 ได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่ไว้ ดังนี้

1. ในกรณีการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง กรณีที่มีการร้องเรียนว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ซึ่งมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง ซึ่งการพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริงผู้ตรวจการแผ่นดินจะได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ถูกร้องเรียน

ชี้แจงข้อเท็จจริง และหากปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังการพิจารณาสอบสวนว่า การกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางตามประมวลจริยธรรม ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการ ดังนี้ หากเป็นการกระทำความผิดไม่ร้ายแรงให้ผู้ตรวจการแผ่นดินรายงานต่อรัฐสภา คณะรัฐมนตรี หรือสภาท้องถิ่น เพื่อให้ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม แต่หากเป็นการกระทำความผิดร้ายแรงให้ผู้ตรวจการแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการ โดยให้สื่อเป็นเหตุที่จะถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามรัฐธรรมนูญ

2. ในกรณีการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง กรณีที่มีการร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรม ซึ่งมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. 2552 ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้บังคับการตามประมวลจริยธรรมในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริง และดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดังนั้น ในกรณีที่มีการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินจะส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้ผู้บังคับการตามประมวลจริยธรรมพิจารณาสอบสวนหาข้อเท็จจริง และให้ผู้บังคับการตามประมวลจริยธรรมรายงานผลการสอบสวนกลับมายังผู้ตรวจการแผ่นดินด้วย

ภารกิจของผู้ตรวจการแผ่นดินในการพิจารณาและสอบสวนหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องจริยธรรม ตลอดระยะเวลา 5 ปี มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องชู้สาว, การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ การใช้กริยาวาจามไม่สุภาพ และการปฏิบัติตนไม่เหมาะสม จากปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ควรจะเป็นแบบอย่างที่ดีกลับละเลยไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องของจริยธรรม จึงเป็นเรื่องของทุกภาคส่วนที่จะต้องช่วยกันสร้างจิตสำนึก และผลักดันให้เรื่องของจริยธรรมเป็นเรื่องวาระแห่งชาติ และเริ่มที่ต้องลงมือทำให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน ของคนไทย 5 ประการ

ผู้ตรวจการแผ่นดินในฐานะองค์กรอิสระที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลแนะนำองค์กรภาครัฐให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานด้านคุณธรรม จริยธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีแนวคิดที่จะผลักดันบูรณาการ เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคมอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้ขอความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการร่วมสำรวจและทบทวนคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทยที่องค์กรภาครัฐเป็นผู้กำหนด ซึ่งแต่ละองค์กรได้กำหนดไว้แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อหาข้อสรุปและกำหนดเป็นแนวทางที่ตรงกันในการสร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมขั้นพื้นฐานที่คนไทยต้องมีให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และให้หน่วยงานภาครัฐที่ต้องทำงานและให้บริการประชาชนเป็นหน่วยขับเคลื่อนในเบื้องต้น

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดให้มีการประชุมหารือและขอความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคเครือข่ายองค์กรภาคี 24 หน่วยงาน เพื่อร่วมประชุมหารือ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการกำหนดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย โดยได้มีการประชุม ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2556 ซึ่งในการประชุมครั้งนี้ ที่ประชุมได้รวบรวมคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่ตรงกันจากหน่วยงานหลาย ๆ ภาคส่วน มติที่ประชุมสรุปได้ดังนี้

คุณธรรม จริยธรรมที่กำหนดตรงกันในแต่ละภาคส่วน

1. ความซื่อสัตย์	10 หน่วยงาน
2. ความรับผิดชอบ	9 หน่วยงาน
3. ความมีวินัย	8 หน่วยงาน
4. ความมีจิตสาธารณะ	6 หน่วยงาน
5. ความซื่อสัตย์สุจริต	6 หน่วยงาน
6. ความเป็นธรรม	6 หน่วยงาน

มติที่ประชุม ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2556 ที่ประชุมได้หารือคัดเลือกคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานที่ตรงกันเพื่อกำหนดเป็นคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย โดยมติที่ประชุมได้กำหนดคุณธรรม จริยธรรม 5 ประการ ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ ซื่อตรง
3. รับผิดชอบ สามัคคี มีวินัย
4. มีจิตสาธารณะ เสียสละเพื่อส่วนรวม
5. ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

มติที่ประชุม ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2556 ที่ประชุมได้มีหารือ คัดเลือกและสรุป เพื่อกำหนดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของคนไทย 5 ประการ โดยมีมติที่ประชุม ดังนี้

1. ความซื่อตรง หมายถึง ประพฤติตรงต่อตนเอง และต่อผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ มีความละเอียดและเกรงกลัวที่จะประพฤติชั่ว มีความถูกต้องดีงามเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ยึดมั่นความจริง รักความเป็นธรรม ปราศจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ
2. มีวินัย หมายถึง การยึดมั่น เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี รวมถึงค่านิยม ที่ดีงามของสังคมอย่างเต็มใจและตั้งใจ
3. พอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีความรู้ คุณธรรม เพื่อชีวิตที่สมดุลและยั่งยืน
4. เสียสละ หมายถึง เสียสละเพื่อส่วนรวม เสียสละความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม เห็นอกเห็นใจ เห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ ผู้ที่มีความเดือดร้อนมีความ อารมณ์ เอาใจใส่ เป็นผู้ให้ รู้จักแบ่งปัน เป็นผู้มีจิตอาสา

5. รักษาสีงแวดล้อม หมายถึง การใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรตามความต้องการอย่างมีสำนึกต่อสิ่งแวดลอม โดยใช้อย่างฉลาด ใช้อย่างประหยัดและฟื้นฟูให้ดีขึ้น

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้นำคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน ในสังคมไทย 5 ประการ ที่กำหนดได้นี้ ไปร่วมเวทีประชาพิจารณ์ ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องแซฟไฟร์ 2 ฮอลล์ 9 อิมแพค เมืองทองธานี ซึ่งจัดโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคี 24 หน่วยงาน ซึ่งผู้เข้าร่วมในเวที ประชาพิจารณ์ดังกล่าวต่างให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนเห็นด้วยและพร้อมให้ความร่วมมือ ในการที่ผู้ตรวจการ แผ่นดินได้กำหนดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย 5 ประการ นี้ และอยากให้ผู้ตรวจการแผ่นดินดำเนินการให้ หน่วยงานภาครัฐกำหนดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคม ไทยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อผลักดันและขับเคลื่อน ให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย 5 ประการนี้ ได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

การที่ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของสังคมไทย 5 ประการนี้จะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม นอกจากทุก ภาคส่วนต้องร่วมมือกันในการปลูกและปลุกจิตสำนึกให้ เกิดขึ้นมาในสังคมไทยแล้ว เราคนไทยทุกคนมีส่วนร่วมในการร่วม สร้างสังคมคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นได้ เพียงแค่..ทุกคน เริ่มทำ

“ความดีไม่มีขาย ถ้าอยากได้ต้องช่วยกันทำ ผู้ตรวจการ แผ่นดินร่วมส่งเสริมคนดีให้มีจริยธรรม”

ธรรมะ กับการทำงาน

สุทัศนาศา จงสมจิตต์
สำนักบริหารการคลัง

In My Experience ฉบับนี้ มีประสบการณ์การทำงานและข้อคิดที่ดีของคุณสุทัศนาศา จงสมจิตต์ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีอาวุโส ที่นำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน และการดำรงชีวิต

ธรรมะกับการทำงาน

พูดถึงธรรมะหลายคนอาจจะนึกถึง พระ วัด การนั่งวิปัสสนา จากการที่ผู้เขียนได้มีโอกาสไปปฏิบัติธรรมทั้งที่วัดและสถานปฏิบัติธรรมต่าง ๆ ทำให้เข้าใจได้ว่า หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สามารถนำมาใช้ในการทำงานได้โดยอาศัย อิทธิบาท 4 อันประกอบด้วย

1. ฉันทะ ความรักงาน พอใจกับงานที่ทำอยู่
2. วิริยะ ความขยันหมั่นเพียรทำงาน อดทนไม่ทอดทิ้ง
3. จิตตะ ความเอาใจใส่รับผิดชอบงาน
4. วิมังสา ความหมั่นใช้ปัญญาและสติในการคิดไตร่ตรองในสิ่งที่ทำ

ปัจจุบันผู้เขียนทำงานด้านบัญชี ซึ่งเป็นงานที่สนับสนุนอยู่เบื้องหลังขององค์กร ซึ่งดูแล้วเป็นงานที่น่าเบื่อ

ซ้ำซาก จำเจ ต่างกับงานด้านสอบสวนที่เป็นงานหลัก และเป็นงานที่มีโอกาสได้ทำงานรับใช้และช่วยเหลือประชาชนได้ลงพื้นที่ไปพบปะกับประชาชน มีความหลากหลายในการทำงาน เมื่อเกิดความเบื่อจากการทำงาน ผู้เขียนจึงได้นำหลักอิทธิบาท 4 มาพิจารณา แล้วก็พบว่า ไม่มีใครที่จะชื่นชอบงานที่ทำได้ทั้งหมดทุกขั้นตอน ต้องมีเบื่อหน่าย ขัดแย้ง ไม่ราบรื่นบ้าง แต่ถ้าเราพอใจในงานที่ทำ มีความสุขในการทำงาน ก็ทำให้ปรารถนาที่จะทำงานให้ได้ผลดี มีเป้าหมายในการทำงาน การที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ก็จะต้องมีความอดทน ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบ และใช้สติปัญญา มองหาหนทางที่จะทำให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้เขียนคิดว่ายังมีธรรมะอีกหลายข้อที่เราสามารถนำมาใช้ในวิถีการทำงาน ทำให้มีความสุขในการทำงานมากขึ้น ที่สำคัญ อย่าลืมนำธรรมะมาใช้กับเพื่อนร่วมงาน มีเมตตาต่อกัน ให้อภัยกันเมื่อเกิดความผิดพลาด หรือมีเหตุทำให้เราไม่พอใจ เพื่อให้คนรอบข้างเรามีความสุขไปด้วย เมื่อเรามีสุข ความสุขย่อมขยายผลไปยังผู้อื่นด้วยเช่นกัน

นายประจักษ์ เจริญพัฒนานนท์

ผู้อำนวยการสำนักติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

นายประจักษ์ เจริญพัฒนานนท์ หรือที่ พี่ๆ น้องๆ ตั้งสมญานามว่า “ป้าแจ๊คกี้”
เกิดวันที่ 24 สิงหาคม 2496 ปัจจุบันอายุ 60 ปี

ด้านการศึกษา

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปี 2519

การศึกษาพิเศษ

ผ่านการอบรมหลักสูตรการจัดการและแก้ไขความขัดแย้ง (อนุญาโตตุลาการ) จัดโดย กระทรวงยุติธรรม
ผ่านการอบรมหลักสูตร นักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 66 จัดโดย สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

ด้านการทำงาน

- ปี 2522 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน (ด้านกฎหมาย) ระดับ 3
สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- ปี 2528 เจ้าหน้าที่นิติกร ฝ่ายแนะนำทางกฎหมายและคดี กองบริการประชาชน
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- ปี 2539 หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสังคมและสาธารณูปการ ระดับ 7 ศูนย์บริการประชาชน
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- ปี 2544 ผู้อำนวยการสำนักสอบสวน 2 สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ปี 2551- ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

มุขิตาจิต

วันที่ 24 สิงหาคม 2556 นายประจักษ์ เจริญพัฒนานนท์ ได้ถึงวาระเกษียณอายุงานราชการ เนื่องด้วยอายุครบ 60 ปี
บริบูรณ์ ในวันดังกล่าว ทีมงานจดหมายข่าวขอเป็นตัวแทนของเพื่อนพ้องน้องพี่ภายในสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน แสดงมุขิตาจิต
แก่ นายประจักษ์ เจริญพัฒนานนท์ ผู้ที่ได้อุทิศตนปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะ และใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์
เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารงาน รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง ในโอกาสการเกษียณอายุราชการนี้ ทีมงานจดหมายข่าว
ผู้ตรวจการแผ่นดินหวังว่าจะเป็นช่วงเวลาที่ดีที่พี่ชายที่น่ารักคนนี้ จะได้พักผ่อนและหาความสุขให้กับตัวเองบ้าง ขออาราธนาคุณ
พระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์ในสากลโลกช่วยดลบันดาลให้พี่ประจักษ์ได้มีชีวิตที่มีความสุขต่อไป ให้สมกับความดีงามที่ท่าน
สร้างสมมา...

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2556 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิด “อาคาร หอสมุดเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 ณ โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม จังหวัดพิจิตร ในการนี้ นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมรับเสด็จ

นางผาณิต นิตินันท์ประกาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารของสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดิน ระหว่างประเทศ (IOI Board of Directors- Mid-term Meeting) ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย ในระหว่างวันที่ 13 เมษายน - 18 เมษายน 2556 ทั้งนี้ ในการประชุมดังกล่าว วาระหนึ่งที่บรรจุอยู่ในการประชุมคือ การเป็นเจ้าภาพการจัดประชุม International Ombudsman Institute (IOI) World Conference ครั้งที่ 11 ในปี 2016 (2559) โดยมีประเทศไทยและประเทศสมาชิกอีก 3 ประเทศ คือ ทานซาเนีย, ลัตเวีย และ แคมเบีย เสนอตัวในการเป็นเจ้าภาพการจัดงานดังกล่าว ซึ่งผลการลงคะแนนเสียง ประเทศไทยได้รับการเลือกให้เป็นเจ้าภาพในการการประชุมดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียงข้างมากอย่างเป็นเอกฉันท์

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมกิจกรรมโครงการพระราชทานความช่วยเหลือ โดยมี พลเรือเอกชุมพล ปัจจุสานนท์ องคมนตรี เป็นประธานในพิธี พร้อมร่วมมอบสิ่งของพระราชทานแก่ ราษฎรในพื้นที่ เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2556 ณ หอประชุม โรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ นอกจากนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้นำรถประชาสัมพันธ์ เคลื่อนที่ไปให้บริการรับเรื่องร้องเรียนและปรึกษาปัญหา กฎหมาย รวมทั้ง จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่เกี่ยวกับ อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินแก่ประชาชนในพื้นที่ อีกด้วย

เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2556 นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นประธานเปิดงานสัมมนา “ผู้ตรวจการแผ่นดินสัญจรพบประชาชนในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น” จังหวัดเชียงใหม่ ในหัวข้อ “ผู้ตรวจการแผ่นดิน : แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เสียงสะท้อนจากพื้นที่” ด้วยต้องการ ระดมแนวคิดจากผู้เข้าร่วมสัมมนาทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับกระบวนการทำงานให้เกิดความมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งได้รับเกียรติจากนายธานินทร์ สุภาแสน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ มาร่วมกล่าวต้อนรับ ซึ่งมี ผู้สนใจเข้าร่วมสัมมนามากกว่า 500 คน ณ ห้องเชียงใหม่ ชั้น 2 โรงแรมดิเอ็มเพรส จังหวัดเชียงใหม่

นายประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน นำคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ลงพื้นที่จัดงาน “เทิดทูนสถาบัน จังหวัดเคลื่อนที่ ผู้ตรวจการแผ่นดิน และ สถานีประชาชนสัญจรจังหวัดนครศรีธรรมราช” ร่วมกับ นายวิโรจน์ จิวะรังสรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช และนายฉลอง เทอดวีระศักดิ์ นายอำเภอทุ่งใหญ่ โดยมี หน่วยงานกว่า 30 หน่วยงานให้บริการประชาชน ซึ่งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้นำรถประชาสัมพันธ์ เคลื่อนที่ (Mobile Unit) ให้บริการปรึกษาปัญหาทางด้าน กฎหมายและรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน พร้อมทั้ง จัดนิทรรศการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเกี่ยวกับ บทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2556 ณ ศาลาประชาคม อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมกิจกรรมโครงการพระราชทานความช่วยเหลือ โดยมี พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ องคมนตรี เป็นประธาน ในพิธี พร้อมร่วมมอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรในพื้นที่ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2556 ณ หอประชุมโรงเรียนมัธยม สิริวิวัฒน์ 3 ฉะเชิงเทรา อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัด ฉะเชิงเทรา นอกจากนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้นำ รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ไปให้บริการรับเรื่องร้องเรียนและ ปรึกษาปัญหากฎหมาย รวมทั้ง จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่ เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินแก่ประชาชน ในพื้นที่อีกด้วย

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดิน และ นายพิริยะ ศรีโพธิ์พันธุ์กุล นักวิชาการอาวุโส สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ในระหว่างวันที่ 2- 4 มิถุนายน 2556 Administrative Complaint Mechanisms in ASEAN ณ เมืองเสียมราฐ ราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้แนวคิดทางวิชาการในการจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบเรื่องร้องเรียนในลักษณะเช่นเดียวกับผู้ตรวจการแผ่นดินจากนักวิชาการ (Prof. Jorg Menzel จากมหาวิทยาลัยเดรสเดน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี Prof. Kong Phallack จากมหาวิทยาลัยพันนาศรัทธาแห่งกัมพูชา Prof. Harry Roque มหาวิทยาลัยฟิลิปปินส์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Ms. Conchita Carpio-Molarles) และผู้ตรวจการแผ่นดินแห่งประเทศไทย (ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช) ซึ่งในโอกาสนี้ ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช) ได้บรรยายในสองหัวข้อ คือ “Economic, Financial and Social Benefits of a Transparent and Effective Complaint Mechanism and Handling System” และ “Legal Framework (Laws and Policies), Organizational Structure, Mandate, Powers, Rules of Procedure, Function and Duties of Thai Ombudsman – Achievements, Obstacles and Challenges” โดยได้รับความสนใจจากผู้ฟังอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการฝ่ายกัมพูชาที่ให้ความสนใจ ในการจัดตั้งสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินขึ้นเป็นองค์กรตรวจสอบในระดับประเทศต่อไป

นางผาณิต นิตินัทประภาศ ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นประธานในพิธีเปิดอบรมโครงการจัดอบรมครูและบุคลากรโรงเรียนเขาทรายทับคล้อพิทยา ในโครงการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จริยธรรม จัดโดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกับศูนย์คุณธรรมและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 13 - 15 มิถุนายน 2556

ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ผู้ตรวจการแผ่นดิน เป็นประธานเปิดการสัมมนา “การพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมสำนักด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ” จัดโดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมกับมูลนิธิฟรีดริช เนามัน เมื่อวันที่ 19 - 21 มิถุนายน 2556 ณ โรงแรมเดอะกรีนเนอรี รีสอร์ท เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

นางผาณิต นิตินันท์ประภาส ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช และ นายประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน พร้อมด้วยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมการบันทึกเทปกถ่าวทอาเศียรวาทถวายพระพร เนื่องในวโรกาส 12 สิงหาคมเฉลิมพระชนมพรรษา 81 พรรษา มหาราชินี เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 ณ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง 5

นายประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน ร่วมเสวนากลุ่มในหัวข้อ “จริยธรรมในสังคมไทย” เนื่องในโอกาสครบรอบ 16 ปี สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ โดยมี ศ.พิเศษ วิชามหาคุณ กรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.), ศ.ดร.อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, นายสีมา สีมานันท์ ประธานอนุกรรมการวิสามัญส่งเสริมจริยธรรมเพื่อราชการใสสะอาด สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.), นายเดชอุดม ไกรฤทธิ นายกสททนายความ และ นายจักร์กฤษ เพิ่มพูล ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ร่วมเวทีเสวนาในครั้งนี้ด้วย เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2556 ณ อาคารสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

นายประวิช รัตนเพียร ผู้ตรวจการแผ่นดิน เข้าร่วมกิจกรรมโครงการพระราชทานความช่วยเหลือ โดยมี นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี เป็นประธานในพิธีพร้อมร่วมมอบสิ่งของพระราชทานแก่ราษฎรในพื้นที่ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2556 ณ หอประชุมโรงเรียนหนองโสนวิทยาคม จังหวัดพิจิตร นอกจากนี้ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้นำรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ไปให้บริการรับเรื่องร้องเรียนและปรึกษาปัญหากฎหมายรวมทั้ง จัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดินแก่ประชาชนในพื้นที่อีกด้วย

คนดีเท่านั้นถึงจะมีคุณธรรมและจริยธรรมได้
เพราะคุณธรรมคือสิ่งที่นำมาควบคุมใจให้หยุด คิด
ให้เกิดสิ่งที่เกิดผลดีต่อผู้อื่น

Ombudsman
Cool Words

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์
ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ

หากท่านใดมีข้อติชม ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น หรือต้องการแจ้งเปลี่ยนแปลงที่อยู่ กรุณาส่งรายละเอียดมาได้ที่
สำนักสื่อสารองค์กรและประชาสัมพันธ์ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
หรือ ตู้ ปณ.333 ปณฝ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215
หรือส่งรายละเอียดทาง โทรสาร 0 2143 8364
โทรศัพท์ ติดต่อ คุณสรยุทธ มั่นทยานนท์, คุณทศพล ทองธิราช และ คุณพิวัฒน์ จอมจิต
ที่หมายเลข 0 2141 9165, 0 2141 9262 และ 0 2141 9366

CONTACT

หาก...**ไม่ได้รับความเป็นธรรม** จาก ข้าราชการ หรือ พนักงานของรัฐ และ รัฐวิสาหกิจ
ร้องเรียนได้ที่ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โทร. 1676 (ฟรีทั่วประเทศ)

จดหมายข่าว
ผู้ตรวจการแผ่นดิน

สิ่งตีพิมพ์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 11/2552
ปณฝ.ศูนย์ราชการฯ 10215

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0 2141 9100 โทรสาร 0 2143 8341 www.ombudsman.go.th

